

VAN EURO TOT ADVIES

Jaarverslag Voucherregeling VAB 2023

Inleiding
pagina 2

Highlights
pagina 3

Projecten
pagina 4

Inleiding

De agrarische sector blijft in beweging. Het aantal eigenaren van een agrarische bedrijfslocatie dat gestopt is, overweegt te stoppen of zich op een andere (agrarische) bedrijfslocatie wenst te richten, neemt toe in Noord-Brabant. De provincie Noord-Brabant heeft in samenwerking met Brabantse gemeenten, BrabantAdvies en Stimulus Programmamanagement om deze reden het initiatief genomen tot oprichting van het kennisplatform VABIMPULS. Met dit platform wordt nieuw perspectief geboden aan eigenaren van vrijgekomen en vrijkomende agrarische bedrijfslocaties (VAB's).

Vouchers

Voor een nieuwe perspectief in de vorm van een herbestemming zijn er twee type voucherregelingen (ter waarde van maximaal € 4.300, exclusief btw) waar eigenaren een beroep op kunnen doen:

- Een regeling voor stallen en schuren die al leeg staan.
- Een regeling voor stallen en schuren die in de toekomst leeg komen te staan.

Een voucher kan besteed worden aan de inzet van een onafhankelijke deskundige binnen VABIMPULS die een eigenaar vervolgens adviseert en ondersteunt bij het opstellen van een herbestemmingsplan.

Verlenging tot 2023

Vanwege grote belangstelling is de Subsidieregeling Vouchers Agrarische Bouwpercelen verlengd tot en met 2023. De aanpak helpt boeren een andere toekomst voor hun boerenbedrijf te vinden door herbestemming of sloop. In december 2023 liep de regeling af.

Wist u dat...

- er sinds 2017 tot en met 2023 in totaal 856 vouchers toegekend zijn?
- in bijna alle gemeenten (58 van de 62 gemeenten) in Noord-Brabant boeren VAB-vouchers aangevraagd hebben?
- er wellicht in 2024 nog een nieuwe openstelling komt?

Highlights

€ 2.950.611
Verleende subsidie

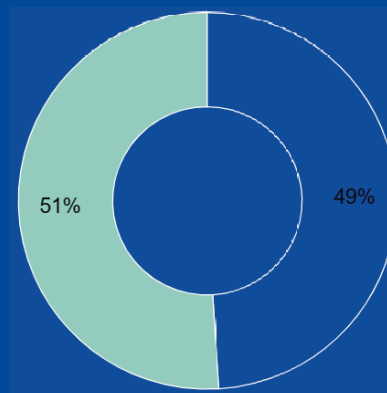
€ 3.669.083
Investering

856
Projecten

856
Ondersteunde organisaties

Projectenoverzicht

■ Lopende projecten: 426
■ Afgeronde projecten: 430

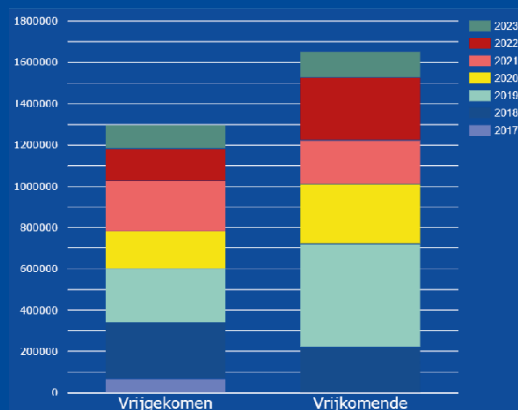
Vrijgekomen

■ 2023: € 113.821
■ 2022: € 156.301
■ 2021: € 244.862
■ 2020: € 181.096
■ 2019: € 262.520
■ 2018: € 270.022
■ 2017: € 69.475

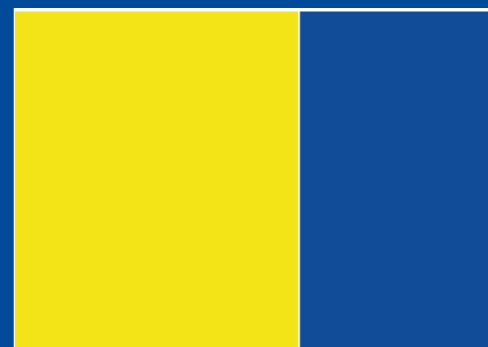
Vrijkomende

■ 2023: € 125.206
■ 2022: € 304.063
■ 2021: € 214.102
■ 2020: € 289.292
■ 2019: € 500.349
■ 2018: € 219.498

Verdeling subsidiebudget

Instrument

■ Vrijkomende agrarische bouwpercelen: € 2,75 M
■ Vrijgekomen agrarische bouwpercelen: € 2,05 M

Projecten in de schijnwerpers

“Bij VABIMPULS zie ik echte voorvechters voor hoge kwaliteit van het buitengebied”

Altijd had ze al het gevoel: “Mijn roeping moet nog komen!” Nu ze de oude veestal van haar ouders gaat herbestemmen tot bruisend wielercafé lijkt ze deze gevonden te hebben. Direct aan de Vlagheide in Meierijstad moet het ambitieuze plan van Geertje Gloudemans (43) verwezenlijkt worden. VABIMPULS speelde een belangrijke rol in het verbinden van alle betrokken partijen.

Geertje Gloudemans

De oude varkensstal die nog prominent op het perceel van Vlagheide 8a in de voormalige gemeente Schijndel staat, is overwoekerd met klimop. Logisch, want al in 1992 stopte pa Gloudemans met zijn gemengde bedrijf van melkvee, varkens en jong vee. “Ons pap was een boer in hart en nieren”, vertelt Gloudemans met liefde. “Hij was en is één met de dieren en de natuur. Maar destijds veranderde door alle regelgeving het ‘boer zijn’. Om door te gaan zou hij fors moeten opschalen. Ook alle administratie zag hij niet zitten. ‘Als ik doorga op mijn manier, boer ik mezelf misschien kapot’, zei hij mij en mijn broers. Opvolging door één van ons hebben we grondig overwogen, maar in goed overleg hebben we besloten hier niet voor te gaan. Zij werken nu in de landinrichting en het varkensvoer.”

Gloudemans zelf ging Technische Bedrijfskunde studeren aan de Technische Universiteit in Eindhoven. Ze werkte 22 jaar bij Vanderlande in Veghel, een bedrijf dat logistieke transport- en sorteer systemen maakt. Recentelijk zei ze haar mooie carrière vol reizen en zekerheden vaarwel om ondernemer te worden. Het plan? ‘Village Départ’ creëren: een wielercafé met outdoorcentrum, compleet met horeca, vergaderruimtes en overnachtingsmogelijkheden.

Aan tafel

“Een jaar of vijf geleden zaten we met ons gezin aan tafel”, vertelt Gloudemans. “Mijn ouders spraken de wens uit dat één van hun kinderen in het ouderlijk huis zou gaan wonen en zichzelf een mantelzorgwoning op het terrein van in totaal bijna vijf hectare zouden betrekken. We zagen alle drie kansen, maar ook belemmeringen en valkuilen. Dit veranderde toen ik met mijn fietsclub aan het rijden was, ik ben een fanatieke wielrenster. We belandden bij Cyklist, een wielercafé in Eindhoven. Ik vond het direct een fantastische plek. Tussen de oude fietsen en wielershirts hing een stoere sfeer, met liefde voor de sport. ‘Als ik ruimte had, wist ik het wel’, zei een clubgenoot tegen me. Op dat moment ging er bij mij een lampje branden.”

Recreatieve hotspot

Gloudemans ging broeden op een eerste businessplan en legde dit voort aan haar ouders en broers. “Allemaal ondernemers, die schrikken niet van een wild idee.” Ze ziet een stoere plek voor zich, waar de wielersport en het goede, Bourgondische leven samenkomen. Een plek waar bedrijven in de ochtend kunnen vergaderen en in de middag als teambuilding per mountainbike de Vlagheide kunnen bedwingen. Zes vakantiehuysjes bieden overnachtingsplekken. De Vlagheide is voormalig

heidegebied. Later werd het een vuilstortplaats, waardoor er een tientallen meters hoge heuvel is ontstaan. Gloudemans’ idee sluit perfect aan bij de recreatieve plannen van de nog jonge fusiegemeente Meierijstad, die drie locaties aangewezen heeft als ‘recreatieve hotspot’, waaronder de Vlagheide. Gloudemans: “De natuurwaarde van de plek heeft zich al bewezen. Mijn vader heeft twee enorme vijvers aangelegd. Eentje heeft een eiland waarop een vakantiehuisje staat. Er is een doolhof van wilgentakken en mensen wandelen graag over ons terrein. Recreanten weten deze plek al goed te vinden.” Haar accountant reageert aanvankelijk minder enthousiast: “Kun je geen hobby zoeken die minder geld kost?”

Zo’n 2,5 jaar geleden presenteerde Gloudemans haar plan aan gemeente Meierijstad. Erik van Nuland, die de ontwikkeling van de Vlagheide voor Meierijstad begeleidt, wees haar op VABIMPULS. Gloudemans: “Ik dacht dat ik niet in aanmerking kwam voor een voucher omdat het bedrijf al zo lang geleden gestopt is, maar ‘vrijstaande agrarische bebouwing’ is het nog altijd, dus ik kon wel meedoen.” De ervaren deskundige Wiet van Meel werd vanuit VABIMPULS gekoppeld aan de casus van Gloudemans.

Verbinden

“We hadden direct een klik”, benadrukt Gloudemans. “Wiet weet precies waar hij op moet letten qua bestemmingsplaninrichting, hij kent de mensen en de wegen bij de gemeente en de provincie. Hij weet feilloos en snel de juiste mensen met elkaar om tafel te krijgen. Dat was ook nodig, want hoewel Meierijstad enthousiast was en zei dat alle seinen op groen stonden, bleken er her en der toch nog wel wat rode vlaggetjes te wapperen. “Persoonlijke tegenwerking heb ik niet ervaren, maar mijn droom en de vele regels waar overheden zich aan moeten houden, moesten nog wel bij elkaar komen. Dat kan VABIMPULS heel goed. Er zitten kundige procesbegeleiders die ondernemers en bestuurlijke organen weten te verbinden.”

Een jonge gemeente, personele wisselingen, een hoge werkdruk, uitdagingen qua dossieroverdracht, corona: allemaal zaken die deze casus niet versnelden. Van Meel: “Ik had primair een verbindende rol. Eerst heb ik alle relaties tussen de verschillende partijen verbeterd. Ik denk ook dat ik wat rust heb gebracht binnen het gezin Gloudemans, dat zie ik ook als mijn taak. Ook VABIMPULS-deskundige Anco Sneep heeft daar een goede rol in gespeeld. Vervolgens heb ik enige druk uitgeoefend om het proces los te trekken en de vaart erin te brengen.

Dit geldt ook voor Peer Verkuijlen, projectleider van VABIMPULS. Gemeente Meierijstad zette uiteindelijk de ervaren Marijn Hartgerink op het project, die vanuit die hoek zaken in beweging heeft gebracht.”

Katalysator

Gloudemans is vol lof over de rol van VABIMPULS. “Wiet wist met zijn kennis, netwerk en staat van dienst in mum van tijd de pijnpunten op een rij te zetten en deze met kleine aanpassingen oplossen. Hij kan heel snel analyseren en focussen op de echt belangrijke zaken, zonder te verzanden in details. Bovenal is hij een katalysator op menselijk vlak. Hij heeft ervoor gezorgd dat we het intensieve traject ook als gezin konden blijven behappen. Dat aspect vindt VABIMPULS heel belangrijk en dat vind ik mooi.”

“Wat ik bij iedere casus doe, is de omgeving lezen en gebruiken”, aldus Van Meel. “Veel mensen hebben de neiging vooral naar zichzelf en minder naar hun fysieke en sociale omgeving te kijken. Deze analyseer ik: ruimtelijk, economisch en menselijk. Zit je leefomgeving wel te wachten op jouw plannen? Dat is een belangrijke vraag om kritisch te stellen. En ja, ik probeer rust te brengen. Dat zie ik ook als een taak van VABIMPULS. Het is belangrijk dat mensen zich kunnen ontwikkelen en hun dromen waar kunnen maken.”

Balans

Dit lijkt gelukt wat betreft de plannen van Gloudemans. De laatste bezwaartermijn van het bestemmingsplan is verstreken. De sloop- en bouwvergunningen worden voorbereid. “Wat ik mooi vind aan VABIMPULS is dat ze echte voorvechters zijn van het verhogen van de kwaliteit in het buitengebied”, zo stelt Gloudemans. “Ze kijken en denken scherp mee om iets moois te maken binnen de kaders van wat ruimtelijk mogelijk is. Er wordt altijd gezocht naar een goede balans.”

Roeping gevonden

Gloudemans woont inmiddels met haar tienerdochter weer in haar ouderlijk huis. Samen met haar oudste broer is ze eigenaar van Village Départ, zelf is ze verantwoordelijk voor de exploitatie. “Ik hoop dat na de bouwvak de eerste schop de grond in kan en dat we in het voorjaar van 2024 de eerste biertjes kunnen tappen. Op dit moment werk ik bij Cyklist in Eindhoven, daar waar mijn plan begon, om horeca-ervaring op te doen. Ik wil mensen straks laten genieten van de plek waar ik zelf ook zo van geniet. Volgens mij heb ik mijn roeping gevonden.”

“Weloverwogen besluiten om iets niet te doen is ook een waardevol resultaat”

Ze waren zoekende. Tegen de zestig jaar, geen opvolging, maar fit en met hart voor het bedrijf. Adri (60) en Nancy (59) Janssens uit Bavel zochten contact met VABIMPULS om mee te denken. Er werd een plan uitgewerkt en – belangrijker – er werd open en eerlijk gepraat met als conclusie: niet verder met het ontwikkelde plan, stoppen met het melkvee en meer tijd voor andere dingen. Die uitkomst is waardevol en geeft rust.

Adri en Nancy Janssens

“Ooit was dit een pachtboerderij van het bisdom Breda. Mijn opa is hier met melkvee begonnen en daarna mijn vader. Ik ben de derde generatie.” Aan de grote tafel van een moderne woonkeuken vertelt Adri met trots over het melkveebedrijf van zijn familie Janssens. Dat ligt in het buurtschap Tervooit in het buitengebied van Bavel (gemeente Breda) en bestaat uit zo’n 85 stuks melkvee met daarbij jongvee en akkerbouw (gras en maïs). “Als klein jongetje had ik al veel belangstelling voor de boerderij en het vee.” Na afronding van de HAS (Hogere Agrarische School, richting veehouderij) in 1988 kwam hij bij zijn vader in de maatschap. Later, toen zijn ouders in het dorp gingen wonen, betrok hij samen met zijn vrouw Nancy de boerderij en zette het stel samen de maatschap voort. Nancy deed de MAS (Middelbare Agrarische School, richting rundveehouderij). “Ik verricht vooral veel hand- en spandiensten. Daarnaast heb ik een atelier en volg ik een opleiding aan kunstacademie IKO in Hoogstraten.” Dochter Kian (24) is adviseur strategie en communicatie bij een communicatiebureau en dochter Zhen (21) studeert Medische Wetenschappen en Technologie in Eindhoven. Beiden zijn inmiddels uit huis en er is geen bedrijfsopvolging. “Tien jaar geleden heb ik nog geïnvesteerd in robots voor de melkstal, maar nu staat het bedrijf eigenlijk stil”, vertelt Adri. “Om in 2024 aan de stikstofregulering te voldoen, moet ik een nieuwe vloer in mijn stal leggen, maar dat ga ik niet doen. Die investering haal ik er nooit meer uit.”

Schetstekening

Het was duidelijk dat er iets moest gebeuren, maar wat? Via DLV Advies, het kantoor dat de mestboekhouding van het bedrijf verzorgt, werden Adri en Nancy geattendeerd op VABIMPULS. Adri belde en de eerste gesprekken vonden plaats. “Aanvankelijk wilden wij de stal platgooien en huizen bouwen, maar al direct werd duidelijk dat dit niet realiseerbaar was. Er ontstond een nieuw plan voor een klein wijkje/woonerf op basis van ‘erfdeling’ met twaalf woningen voor starters en ouderen. Gemeente Breda in de persoon van adviseur buitengebied Peter Hurks was betrokken, zag kansen en stond er positief in. Architect en specialist voor VABIMPULS Rik Adriaans maakte een schetstekening en de globale kosten werden doorgerekend door VABIMPULS-specialist Jasper van den Heuvel.

Parallel aan dit proces ging Peer Verkuijlen, projectleider en deskundige van VABIMPULS, in gesprek met Adri en Nancy. Aan de eerdergenoemde keukentafel schoof hij talrijke keren aan. “Onderwerpen als bestemmingsplannen en regelgeving parkeer ik altijd even”, geeft Verkuijlen aan. “Andere vragen zijn veel belangrijker. Wie zijn jullie? Wat houdt je bezig? Waar hecht je waarde aan? Het is essentieel om eerst te kijken naar wat iemand wil, in plaats van direct naar wat er allemaal kan en niet kan. Dat komt later wel.”

Waar beginnen we aan?

Nancy: “We waren enthousiast over het plan dat ontwikkeld werd. Vanuit het oogpunt van woningnood en andere maatschappelijke vraagstukken vind ik het nog altijd een heel mooi idee.” “Maar zo’n groot project realiseren, daar hebben wij geen verstand van”, vult Adri aan. “We zouden het grotendeels uit handen moeten geven en dan verlies je de regie. We waren echt zoekende en wisten niet goed wat te doen. Omdat het plan werd uitgewerkt, konden we er ons een goede voorstelling van maken. Dat was heel prettig. Het kwam dichtbij en het was duidelijk dat het een groot en kostbaar project zou worden. De vraag ‘Waar beginnen we aan?’ bleef maar terugkomen.”

Ontdekken wat je wilt

Verkuijlen bleef met het stel in gesprek en liet ze nadenken over hun interesses en dromen. Ze zijn gesteld op hun privacy en rust, zo gingen ze zich realiseren. ‘Vreemd volk op het erf’ sprak ze niet direct aan. Verkuijlen: “Ontdekken wat je echt zelf wilt, is niet makkelijk. Komen tot een keuze die voor alle partijen goed voelt, kost tijd. Vergis je niet, er liggen veel boeren wakker over dit soort zaken. Tevreden zijn en vrij van (grote) zorgen is van grote waarde. VABIMPULS gaat niet alleen over euro’s. Er wordt echt niet altijd gekozen voor de weg die het meeste opbrengt.”

Balans

“Hoe mooi het plan ook was, uiteindelijk hebben wij besloten om er niet mee verder te gaan”, aldus Adri. “Het hele traject hebben wij als zeer waardevol ervaren. Het is heel gezond wanneer andere, deskundige en kritische ogen eens naar jouw situatie kijken. We hoefden niks te overhaasten en kregen de tijd van VABIMPULS. Een weloverwogen besluit om iets niet te doen is ook een waardevol resultaat.” Nancy vult aan: VABIMPULS vindt een goede balans tussen enerzijds een empathische benadering met veel oog voor de sociale kant. Anderzijds hebben ze alle kennis in huis en een groot netwerk. Die balans leidt tot een gedegen beslissing en dat voelt heel fijn. We gaan ontzorgd de toekomst in.”

Verkuijlen onderstreept het belang van een klik tussen VABIMPULS en de betrokken ondernemers. “We praten in vertrouwen over persoonlijke zaken. VABIMPULS werkt enkel met professionals met een groot inlevingsvermogen. Kijken hoe mensen in elkaar steken en wat ze belangrijk vinden is altijd de eerste stap in een traject, en direct de belangrijkste. Dit is een casus met een duidelijke uitkomst voor de komende tien jaar en daarmee de beperkte investering van tijd en middelen helemaal waard. Helder krijgen wat mensen echt willen, is zeker ook een rol van VABIMPULS.”

Meer tijd en vrijer zijn

“Of het nu voelt alsof we terug bij af zijn? Zeker niet!”, meldt Adri stellig. “Doordat het plan werd uitgewerkt ging het leven en konden we gefundeerd de beslissing nemen om het niet te doen. We hopen mee te kunnen doen met de stoppersregeling. Het is nu even wachten tot deze weer geopend wordt. Het stoppen van ons bedrijf mag nu snel gaan. We zijn eraan toe. Ik zie eraan uit om niet altijd meer ‘aan te hoeven staan’ en wat meer tijd te hebben. Onze grond houden we aan.” Nancy: “Niet meer gebonden zijn aan de koeien en daardoor wat vrijer zijn, lijkt me fijn. Een beetje reizen? VABIMPULS maakt duidelijk dat we voor onszelf mogen kiezen en dat hebben we gedaan.” “Misschien ga ik wel een dag extern werken, maar dan zonder alle verantwoordelijkheden”, mijmert Adri. “Ik blijf een echte koeienboer natuurlijk!”

CONTACT

Stimulus Programmamanagement
Postbus 585
5600 AN Eindhoven

040 – 237 01 00

info@stimulus.nl

www.stimulus.nl

FOTO'S

Provincie Noord-Brabant

VORMGEVING EN REALISATIE

WEBtima WEB en IT diensten

© Copyright 2024 Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend

STIMULUS[▶]
Programmamanagement

Stimulus Programmamanagement voert Europese, nationale en regionale subsidieprogramma's en fondsen uit in Zuid-Nederland en Gelderland.